

Stoicos roga.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Velut ego nunc moveor. Eadem nunc mea adversum te oratio est. Duo Reges: constructio interrete. Callipho ad virtutem nihil adiunxit nisi voluptatem, Diodorus vacuitatem doloris. Paulum, cum regem Persem captum adduceret, eodem flumine invectionis? Quaero igitur, quo modo hae tantae commendationes a natura profectae subito a sapientia relictas sint. Utrum igitur tibi litteram videor an totas paginas commovere? Quis autem de ipso sapiente aliter existimat, quin, etiam cum decreverit esse moriendum, tamen discessu a suis atque ipsa relinquenda luce moveatur? Quo studio Aristophanem putamus aetatem in litteris duxisse? Quae adhuc, Cato, a te dicta sunt, eadem, inquam, dicere posses, si sequerere Pyrrhonem aut Aristonem.

Sed haec ab Antiocho, familiari nostro, dicuntur multo melius et fortius, quam a Stasea dicebantur. Cupit enim dñ-cere nihil posse ad beatam vitam deesse sapienti. Incommoda autem et commoda-ita enim estimata et dustmata appello-communia esse voluerunt, paria noluerunt. Magna laus. Ab hoc autem quaedam non melius quam veteres, quaedam omnino relictas. Ut enim, inquit, gubernator aequè peccat, si palearum navem evertit et si auri, item aequè peccat, qui parentem et qui servum iniuria verberat. Nihilne est in his rebus, quod dignum libero aut indignum esse ducamus?

Is ita vivebat, ut nulla tam exquisita posset inveniri voluptas, qua non abundaret. A primo, ut opinor, animantium ortu petitur origo summi boni. Ut in geometria, prima si dederis, danda sunt omnia. Apparet statim, quae sint officia, quae actiones. Nummus in Croesi divitiis obscuratur, pars est tamen divitiarum. Sic consequentibus vestris sublatis prima tolluntur. -, sed ut hoc iudicemus, non esse in iis partem maximam positam beate aut secus vivendi. Si quicquam extra virtutem habeatur in bonis. At vero illa, quae Peripatetici, quae Stoici dicunt, semper tibi in ore sunt in iudiciis, in senatu. De ingenio eius in his disputationibus, non de moribus quaeritur. Isto modo ne improbos quidem, si essent boni viri.

Ut necesse sit omnium rerum, quae natura vigeant, similem esse finem, non eundem. Graece donan, Latine voluptatem vocant. Societatem coniunctionis humanae munifice et aequè tuens iustitia dicitur, cui sunt adiunctae pietas, bonitas, liberalitas, benignitas, comitas, quaeque sunt generis eiusdem. Nec enim, omnes avaritias si aequè avaritias esse dixerimus, sequetur ut etiam aequas esse dicamus. Si sapiens, ne tum quidem miser, cum ab Oroete, praetore Darei, in crucem actus est. Quo tandem modo? Quare hoc videndum est, possitne nobis hoc ratio philosophorum dare. An ea, quae per vinitorem antea consequebatur, per se ipsa curabit? Qui autem diffidet perpetuitati bonorum suorum, timeat necesse est, ne aliquando amissis illis sit miser. Pompeius in foedere Numantino infitiando fuit, nec vero omnia timente, sed primum qui animi conscientiam non curet, quam scilicet comprimere nihil est negotii. Cum autem assumpta ratō est, tanto in dominatu locatur, ut omnia illa prima naturae hulus tutelae subiciantur. Qui enim voluptatem ipsam contemnunt, iis licet dicere se acupenserem maenae non anteponere.

Aberat omnis dolor, qui si adesset, nec molliter ferret et tamen medicis plus quam philosophis uteretur. Et quidem Arcesilas tuus, etsi fuit in disserendo pertinacior, tamen noster fuit; Hoc non est positum in nostra actione. Concinnus deinde et elegans huius, Aristo, sed ea, quae desideratur, a magno philosopho, gravitas, in eo non fuit; Quos quidem tibi studiose et diligenter tractandos magnopere censeo. An, partus ancillae sitne in fructu habendus, disserteretur inter principes civitatis, P. Atque haec coniunctio confusioque virtutum tamen a philosophis ratione quadam distinguitur.

Ut enim consuetudo loquitur, id solum dicitur honestum, quod est populari fama gloriosum. Quid ei reliquisti,

nisi te, quoquo modo loqueretur, intellegere, quid diceret? Ut proverbia non nulla veriora sint quam vestra dogmata. Idem iste, inquam, de voluptate quid sentit? Egone non intellego, quid sit don Graece, Latine voluptas? Quae fere omnia appellantur uno ingenii nomine, easque virtutes qui habent, ingeniosi vocantur. Et hi quidem ita non sola virtute finem bonorum contineri putant, ut rebus tamen omnibus virtutem anteponant; Licet hic rursus ea commemorares, quae optimis verbis ab Epicuro de laude amicitiae dicta sunt. Haeret in salebra. Satis est tibi in te, satis in legibus, satis in mediocribus amicitiiis praesidii. Nam Metrodorum non puto ipsum professum, sed, cum appellaretur ab Epicuro, repudiare tantum beneficium noluisse;

Laelius clamores sof²w ille so lebat Edere compellans gumias ex ordine nostros. Nam Metrodorum non puto ipsum professum, sed, cum appellaretur ab Epicuro, repudiare tantum beneficium noluisse; Nam si quae sunt aliae, falsum est omnis animi voluptates esse e corporis societate. Ita fit cum gravior, tum etiam splendidior oratio. Sin autem ad animum, falsum est, quod negas animi ullum esse gaudium, quod non referatur ad corpus. Sed erat aequius Triarium aliquid de dissensione nostra iudicare. Hoc positum in Phaedro a Platone probavit Epicurus sensitque in omni disputatione id fieri oportere. Num igitur eum postea censes anxio animo aut sollicito fuisse? Fortes viri voluptatumne calculis subductis proelium ineunt, sanguinem pro patria profundunt, an quodam animi ardore atque impetu concitati? Ratio ista, quam defendis, praecepta, quae didicisti, quae probas, funditus evertunt amicitiam, quamvis eam Epicurus, ut facit, in caelum efferat laudibus. Qui igitur convenit ab alia voluptate dicere naturam proficisci, in alia summum bonum ponere? Si mala non sunt, iacet omnis ratio Peripateticorum. Fortes viri voluptatumne calculis subductis proelium ineunt, sanguinem pro patria profundunt, an quodam animi ardore atque impetu concitati? Quod autem satis est, eo quicquid accessit, nimium est;

Quod non subducta utilitatis ratione effici solet, sed ipsum a se oritur et sua sponte nascitur. Levatio igitur vitiorum magna fit in iis, qui habent ad virtutem progressionis aliquantum. Quod dicit Epicurus etiam de voluptate, quae minime sint voluptates, eas obscurari saepe et obrui. Cur igitur, inquam, res tam dissimiles eodem nomine appellas? Nam diligi et carum esse iucundum est propterea, quia tutiorem vitam et voluptatem plenior efficit. Non est enim vitium in oratione solum, sed etiam in moribus.

In parvis enim saepe, qui nihil eorum cogitant, si quando iis ludentes minamur praecipitatuos alicunde, extimescunt. Quid ergo hoc loco intellegit honestum? Utrum igitur tibi litteram videor an totas paginas commovere? Quamquam id quidem, infinitum est in hac urbe; Quamquam id quidem, infinitum est in hac urbe; Quasi vero aut concedatur in omnibus stultis aequae magna esse vitia, et eadem inbecillitate et inconstantia L. Cuius similitudine perspecta in formarum specie ac dignitate transitum est ad honestatem dictorum atque factorum. Modo etiam paulum ad dexteram de via declinavi, ut ad Pericli sepulcrum accederem. Sin eam, quam Hieronymus, ne fecisset idem, ut voluptatem illam Aristippi in prima commendatione poneret. Aut, si esses Orestes, Pyladem refelleres, te indicares et, si id non probares, quo minus ambo una necaremini non precarere? Satis est tibi in te, satis in legibus, satis in mediocribus amicitiiis praesidii. Sin ea non neglegemus neque tamen ad finem summi boni referemus, non multum ab Erilli levitate aberrabimus. USD53

An est aliquid per se ipsum flagitiosum, etiamsi nulla comitetur infamia? Id enim ille summum bonum eu)qumi/an et saepe a)qambi/an appellat, id est animum terrore liberum. Effluit igitur voluptas corporis et prima quaeque avolat saepiusque relinquit causam paenitendi quam recordandi. Ut in voluptate sit, qui epuletur, in dolore, qui torqueatur. Hoc loco discipulos quaerere videtur, ut, qui asoti esse velint, philosophi ante fiant. Hoc positum in Phaedro a Platone probavit Epicurus sensitque in omni disputatione id fieri

oportere. Si alia sentit, inquam, alia loquitur, numquam intellegam quid sentiat; Pudebit te, inquam, illius tabulae, quam Cleanthes sane commode verbis depingere solebat.

Cum autem venissemus in Academiae non sine causa nobilitata spatia, solitudo erat ea, quam volueramus. Immo sit sane nihil melius, inquam-nondum enim id quaero-, num propterea idem voluptas est, quod, ut ita dicam, indolentia? Simus igitur contenti his. Claudii libidini, qui tum erat summo ne imperio, dederetur. Quae quidem res efficit, ne necesse sit isdem de rebus semper quasi dictata decantare neque a commentariolis suis discedere. Sint ista Graecorum; Restant Stoici, qui cum a Peripateticis et Academicis omnia transtulissent, nominibus aliis easdem res secuti sunt. Dicuntur ista, Cato, magnifice, inquam, sed videsne verborum gloriam tibi cum Pyrrhone et cum Aristone, qui omnia exaequant, esse communem? Non enim, si omnia non sequebatur, idcirco non erat ortus illinc.

Scaevola tribunus plebis ferret ad plebem vellentne de ea re quaeri. Vide, ne magis, inquam, tuum fuerit, cum re idem tibi, quod mihi, videretur, non nova te rebus nomina inponere. Dicuntur ista, Cato, magnifice, inquam, sed videsne verborum gloriam tibi cum Pyrrhone et cum Aristone, qui omnia exaequant, esse communem? Ampulla enim sit necne sit, quis non iure optimo irrideatur, si laboret? Qui bonum omne in virtute ponit, is potest dicere perfici beatam vitam perfectione virtutis;

Non risu potius quam oratione eiciendum? Ampulla enim sit necne sit, quis non iure optimo irrideatur, si laboret? Potius ergo illa dicantur: library turpe esse, viri non esse debilitari dolore, frangi, succumbere. Atque ego: Scis me, inquam, istud idem sentire, Piso, sed a te opportune facta mentio est. Ergo omni animali illud, quod appetiti positum est in eo, quod naturae est accommodatum. Quae animi affectio suum cuique tribuens atque hanc, quam dico. Nec vero intermittunt aut admirationem earum rerum, quae sunt ab antiquis repertae, aut investigationem novarum. Aliis esse maiora, illud dubium, ad id, quod summum bonum dicitis, ecquaenam possit fieri accessio. Tu enim ista lenius, hic Stoicorum more nos vexat. Ex quo, id quod omnes expetunt, beate vivendi ratio inveniri et comparari potest. Quod si ita est, sequitur id ipsum, quod te velle video, omnes semper beatos esse sapientes.

Itaque eos id agere, ut a se dolores, morbos, debilitates repellant. Et quidem illud ipsum non nimium probo et tantum patior, philosophum loqui de cupiditatibus finiendis. Sed hoc summum bonum, quod tertia significatione intellegitur, eaque vita, quae ex summo bono degitur, quia coniuncta ei virtus est. Quid enim necesse est, tamquam meretricem in matronarum coetum, sic voluptatem in virtutum concilium adducere? Quodsi vultum tibi, si incessum fingeres, quo gravior viderere, non esses tui similis; Quid enim me prohiberet Epicureum esse, si probarem, quae ille diceret?

Et quod est munus, quod opus sapientiae?

Quid enim ab antiquis ex eo genere, quod ad disserendum valet, praetermissum est? Inde sermone vario sex illa a Dipylo stadia confecimus. Id et fieri posse et saepe esse factum et ad voluptates percipiendas maxime pertinere. Comprehensum, quod cognitum non habet? Quid nunc honeste dicit? Sed haec ab Antiocho, familiari nostro, dicuntur multo melius et fortius, quam a Stasea dicebantur. Si enim ita est, vide ne facinus facias, cum mori suadeas. Negat esse eam, inquit, propter se expetendam. Si autem id non concedatur, non continuo vita beata tollitur. Nec mihi illud dixeris: Haec enim ipsa mihi sunt voluptati, et erant illa Torquatis. Sed tamen omne, quod de re bona dilucide dicitur, mihi praeclare dici videtur.

At ego quem huic anteponam non audeo dicere; Quid enim de amicitia statueris utilitatis causa expetenda

vides. Et summatim quidem haec erant de corpore animoque dicenda, quibus quasi informatum est quid hominis natura postulet. Sextilio Rufo, cum is rem ad amicos ita deferret, se esse heredem Q. Quae diligentissime contra Aristonem dicuntur a Chryippo. Addebat etiam se in legem Voconiam iuratum contra eam facere non audere, nisi aliter amicis videretur. Teneo, inquit, finem illi videri nihil dolere. Deinde disputat, quod cuiusque generis animantium statui deceat extremum.

Quodcumque in mentem incideret, et quodcumque tamquam occurreret.

Nam et ille apud Trabeam voluptatem animi nimiam laetitiam dicit eandem, quam theatre ille Caecilianus, qui omnibus laetitiis laetum esse se narrat. Quicquid enim a sapientia proficiscitur, id continuo debet expletum esse omnibus suis partibus; Quod vestri quidem vel optime disputant, nihil opus esse eum, qui philosophus futurus sit, scire litteras. Oratio me istius philosophi non offendit; Potius ergo illa dicantur: turpe esse, viri non esse debilitari dolore, frangi, succumbere. Eadem nunc mea adversum te oratio est. Bona autem corporis huic sunt, quod posterius posui, similia. In primo enim ortu inest teneritas ac mollitia quaedam, ut nec res videre optimas nec agere possint. Nam quibus rebus efficiuntur voluptates, eae non sunt in potestate sapientis. Hoc mihi cum tuo fratre convenit.

Sin te auctoritas commovebat, nobisne omnibus et Platoni ipsi nescio quem illum anteponebas? Ita multo sanguine profuso in laetitia et in victoria est mortuus. Utrum enim sit voluptas in iis rebus, quas primas secundum naturam esse diximus, necne sit ad id, quod agimus, nihil interest. Nos grave certamen belli clademque tenemus, Graecia quam Troiae divino numine vexit, Omniaque e latis rerum vestigia terris. His singulis copiose responderi solet, sed quae perspicua sunt longa esse non debent. Aliter homines, aliter philosophos loqui putas oportere? Atqui, inquit, si Stoicis concedis ut virtus sola, si adsit vitam efficiat beatam, concedis etiam Peripateticis. Quarum ambarum rerum cum medicinam pollicetur, luxuriae licentiam pollicetur. Virtutibus igitur rectissime mihi videris et ad consuetudinem nostrae orationis vitia posuisse contraria. Immo istud quidem, inquam, quo loco quidque, nisi iniquum postulo, arbitrato meo. Ut optime, secundum naturam affectum esse possit.

Ait enim se, si uratur, Quam hoc suave! dicturum. Nam si beatus umquam fuisset, beatam vitam usque ad illum a Cyro exstructum rogam pertulisset. In parvis enim saepe, qui nihil eorum cogitant, si quando iis ludentes minamur praecipitatuos alicunde, extimescunt. Ne discipulum abducam, times. Itaque quantum adiit periculum! ad honestatem enim illum omnem conatum suum referebat, non ad voluptatem. Quamquam scripsit artem rhetoricam Cleanthes, Chrysippus etiam, sed sic, ut, si quis obmutescere concupierit, nihil aliud legere debeat. Haec et tu ita posuisti, et verba vestra sunt. Magni enim aestimabat pecuniam non modo non contra leges, sed etiam legibus partam. Graece donan, Latine voluptatem vocant. Quae in controversiam veniunt, de iis, si placet, disseramus.

Numquam hoc ita defendit Epicurus neque Metrodorus aut quisquam eorum, qui aut saperet aliquid aut ista didicisset. Nam his libris eum malo quam reliquo ornatu villae delectari. Parvi enim primo ortu sic iacent, tamquam omnino sine animo sint. Hi curatione adhibita levantur in dies, valet alter plus cotidie, alter videt. Primum in nostrane potestate P745 est, quid meminerimus? Hoc est non dividere, sed frangere. Rem unam praeclarissimam omnium maximeque laudandam, penitus viderent, quonam gaudio complerentur, cum tantopere eius adumbrata opinione laetentur? Aliis esse maiora, illud dubium, ad id, quod summum bonum dicitis, ecquaenam possit fieri accessio. Vidit Homerus probari fabulam non posse, si cantiunculis tantus irretitus vir teneretur; Qua ex cognitione facilius facta est investigatio rerum occultissimarum.